

Nr 603

Av herr **Hansson** i Skegrie m. fl., om inrättande av en professur i radiobiologi vid lantbrukshögskolan.

(Lika lydande med motion nr 429 i Första kammaren)

Huvuduppgifterna för lantbrukshögskolans radiobiologiska institution är forskning, undervisning, metodutveckling och rådgivning inom två väsentliga områden. Det första gäller användningen av radioaktiva och stabila ledisotoper samt utnyttjandet av analystekniska förfaranden, såsom magnetisk kärnresonans, i den målinriktade forskningen vid högskolan. Hittills uppnådda resultat på detta område visar klart att man genom en ökad insats av de nämnda hjälpmedlen i förening med en därtill anpassad metodutveckling skulle kunna effektivisera forskningsarbetet inom ett flertal praktiskt betydelsefulla områden, såsom växtförädling, växtskydd, naturvård, växtnäringslära etc.

Det andra området gäller strålningsekologi och strålningsbiologi av speciell betydelse för vårt lands livsmedelsproduktion. Arbetet syftar här till att klarlägga den kvantitativa transporten av radioaktivt material, som spritts i atmosfären till följd av kärnladdningsprängningar eller atomolyckor, genom olika livsmedelskedjor till människan. Man undersöker också vilka praktiska åtgärder som kan vidtagas för att begränsa transporten av dessa radioaktiva ämnen genom livsmedelskedjorna. Denna forskning är av den största betydelse för vår strålskyddsberedskap.

Strålskyddsberedskapen på lantbrukets område är av en utomordentlig vikt för att skadegörelsen på vårt lands primära resurser för livsmedelsproduktion skall kunna begränsas i händelse av ett kärnvapenkrig eller en mera omfattande reaktorolycka, liksom behovet av metodutveckling för ökat utnyttjande av ledisotoper, strålkällor och analysmetodik grundad på andra kärnfysikaliska fenomen, t. ex. magnetisk kärnresonans, som hjälpmedel inom forskningen vid lantbrukshögskolan.

Den sistnämnda uppgiften är synnerligen väsentlig, enär det t. ex. genom att i viss utsträckning ersätta gängse fältförsök med en lämplig kombination av s. k. ramförsök enligt en vid institutionen utvecklade ny metod i förening med användning av ledisotopteknik synes vara möjligt att säkrare, snabbare och avgjort billigare än med hittills använd metodik bearbeta en rad aktuella växtnäringsproblem.

Institutionens forskningsprogram är stort och forskningsresultaten lovande. De resurser som ställts till förfogande är emellertid otillräckliga. Lantbrukshögskolan har i sin anslagsframställning återkommit med begäran om att radiobiologiska institutionen skall förestås av en professor. Tjänsten som biträdande professor i ämnet skulle samtidigt kunna dras in, varför kostnadsökningen skulle stanna vid 9 000

kronor. Förslaget har emellertid inte godtagits av departementschefen. Den forskning som bedrivs vid avdelningen för radiobiologi utgör, såsom framgått, en viktig del av högskolans verksamhet. Karaktären av de uppgifter som åvilar föreståndaren för den radiobiologiska avdelningen synes helt jämförbara med den som gäller för övriga institutionsföreståndare vid högskolan. Riksdagen bör därför bifalla högskolans begäran om inrättande av en professur i ämnet radiobiologi.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av jordbruksdepartementets huvudtitel *H 1. Lantbrukshögskolan: Förvaltningskostnader* måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att inrätta en professur i ämnet radiobiologi vid lantbrukshögskolan i enlighet med vad i motionen har anförts.

Stockholm den 27 januari 1970

Nils G. Hansson (cp)
i Skegrie

Lennart Mattsson (cp)

Erik Grebäck (cp)

Bertil Jonasson (cp)
